

Oordelen

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Waddinxveen discrimineert een woonwagenbewoonster door haar geen toestemming te geven om een standplaats op een woonwagencentrum te huren.

Oordeelnummer 2016-19

Datum: 08-03-2016

Grond: **Ras**

Terrein: **Leveren van en toegang tot goederen en diensten - Overig, nl, Leveren van en toegang tot goederen en diensten - Wonen**

Volledig oordeel

Oordeel

2016-19

Datum: 8 maart 2016

Dossiernummer: 2015-0299

Oordeel in de zaak van

[...]

wonende te [...], verzoekster

tegen

het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Waddinxveen

gevestigd te Waddinxveen, verweerder

1 Verzoek

1.1

Verzoekster vraagt het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College) om te beoordelen of verweerder jegens haar verboden onderscheid maakt op grond van ras door haar geen toestemming te geven om op een woonwagencentrum een standplaats te huren.

2 Verloop van de procedure

2.1

Het College heeft kennis genomen van de volgende stukken:

- verzoekschrift van 30 augustus 2015, ontvangen op 9 september 2015;
- brief van verzoekster van 22 september 2015;
- brief van verzoekster van 30 september 2015;
- brief van verweerder van 7 december 2015;
- e-mailbericht van verweerder van 27 januari 2016.

2.2

Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 4 februari 2016. Verzoer[. . .]. Verweerder werd vertegenwoordigd door [. . .], juridisch controller, die werd vergezeld door [. . . .], projectleider woonwagenzaken, en bijgestaan door mr. M.B. de Witte-van den Haak, advocaat.

3 Feiten

3.1

Verzoekster woont in een woonwagencentrum aan de Pater Jornaweg in de gemeente Waddinxveen (hierna: de gemeente). Zij woont met haar twee kinderen bij haar ouders in.

3.2

In de gemeente geldt de Huisvestingsverordening Waddinxveen 2015.

De 1e herziening 1987 (hierna: de 1e herziening) van het Bestemmingsplan Landelijk Gebied West 1978 (hierna: het bestemmingsplan) omschrijft dat veertien permanente standplaatsen voor woonwagens

mogen worden gerealiseerd. Dit aantal is tevens opgenomen in de tijdelijke bouwvergunningen die in 1997 en 1998 ten behoeve van het woonwagencentrum aan de Pater Jornaweg zijn verleend. In 1997 en 1998 zijn daarnaast tijdelijke bouwvergunningen verleend voor drie extra standplaatsen aan de Pater Jornaweg. Voor deze drie standplaatsen gold een instandhoudingstermijn van ten hoogste vijf jaar, doch deze zijn tot 2011/2012 in gebruik geweest. Voorts zijn vier woonwagenstandplaatsen aan de Meteorenweg gerealiseerd.

3.3

Per 1 juli 2002 heeft verweerder in totaal eenentwintig woonwagenstandplaatsen (zeventien aan de Pater Jornaweg en vier op de locatie Meteorenweg) verkocht aan woningcorporatie Woonpartners Midden-Holland (hierna: de woningcorporatie).

3.4

Om het aantal standplaatsen op het woonwagencentrum in overeenstemming te brengen met het in het bestemmingsplan genoemde oorspronkelijke aantal van veertien, heeft de woningcorporatie sedert 2011/2012 drie standplaatsen aan de Pater Jornaweg geblokkeerd die op basis van natuurlijk verloop waren vrijgekomen.

3.5

In 2011 heeft de gemeente besloten tot een andere verdeling van in totaal achttien standplaatsen. Vier standplaatsen van het woonwagencentrum aan de

Pater Jornaweg zouden worden overgebracht naar een nieuwe woonwagenlocatie in nieuwbouwwijk Triangel. Op het woonwagencentrum zouden dan tien standplaatsen overblijven. Daarnaast zouden op die nieuwe locatie nog eens vier standplaatsen worden gerealiseerd ten behoeve van de huurders op de locatie Meteorenweg, die daarmee dan geheel zal verdwijnen. Dit beleid is vastgesteld in de Raamovereenkomst/Prestatieafspraken Wonen tussen de gemeente en de woningcorporatie. In een gezamenlijke brief van 14 maart 2013 aan de bewoners van de woonwagenplaatsen aan de Pater Jornaweg en de Meteorenweg bevestigen de gemeente en de woningcorporatie dit beleid. Dit besluit is (nog) niet gerealiseerd.

3.6

Verzoekster heeft in december 2012 via de beheerder van het woonwagencentrum een verzoek ingediend om een woonwagenstandplaats te huren bij de woningcorporatie. Bij brief van 14 maart 2013 heeft de woningcorporatie deze aanvraag afgewezen. In de afwijzingsbrief verwijst de woningcorporatie naar het onder 3.5 genoemde beleid.

4 Juridisch kader

Ontvankelijkheid

4.1

Verweerder voert aan dat hij geen verantwoordelijkheid draagt voor het toewijzen van standplaatsen. De gemeente heeft het beheer en de verhuur van standplaatsen immers uitbesteed aan de woningcorporatie. Het College leidt uit deze stellingname af dat verweerder meent dat verzoekster niet ontvankelijk is in haar verzoek. Daarover overweegt het College dat verweerder in zijn besluit van 19 juni 2013 op het verzoek van verzoekster om een huisvestigingsvergunning heeft vermeld dat hij (mede) verantwoordelijk is voor het standplaatsen- en toewijzingsbeleid. Nu het niet verhuren van vrijgekomen standplaatsen bovendien onderdeel is van het besluit van de gemeente om het aantal standplaatsen van eenentwintig terug te brengen tot achttien, stelt het College vast dat verweerder (mede) verantwoordelijk is voor het toewijzen van standplaatsen. Verzoekster kan derhalve worden ontvangen in haar verzoek.

Sociale bescherming

4.2

Artikel 7a van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) bepaalt dat het maken van onderscheid op grond van ras is verboden bij sociale bescherming. Het handelen van verweerder heeft betrekking op de huisvesting van woonwagenbewoners. Sociale bescherming is een ruim begrip en heeft mede betrekking op huisvesting (Kamerstukken II 1990/91, 22 014, nr. 3, p. 15). Daarmee valt het handelen van verweerder onder de reikwijdte van de AWGB.

Ras

4.3

Het College heeft eerder geoordeeld dat woonwagenbewoners die zich van generatie op generatie als zodanig manifesteren en die zich beschouwen als een bevolkingsgroep met een van andere bevolkingsgroepen te onderscheiden cultuur, onder het begrip ras vallen, zoals bedoeld in de AWGB (zie onder meer College,

28 mei 2015, 2015-61, overweging 3.5). Verzoekster beschouwt zichzelf als woonwagenbewoner in deze zin, omdat zij in het woonwagencentrum is geboren en vrijwel haar gehele leven daar heeft gewoond. Haar familie bestaat al generaties lang uit woonwagenbewoners. Verweerder heeft dit niet bestreden. Het College is op grond van het voorgaande van oordeel dat verzoekster behoort tot de bevolkingsgroep van woonwagenbewoners. Nu zij stelt dat zij als woonwagenbewoner nadeel ondervindt van het beleid van de gemeente, kan zij een beroep doen op de AWGB.

Bewijslastverdeling

4.4

Artikel 10, eerste lid, van de AWGB bepaalt dat als degene die meent dat in zijn nadeel een onderscheid is of wordt gemaakt als bedoeld in deze wet, in rechte feiten aanvoert die dat onderscheid kunnen doen vermoeden, het aan de verwerende partij is om te bewijzen dat zij niet in strijd met de AWGB heeft gehandeld.

5 Feiten die onderscheid kunnen doen vermoeden?

Standpunt verzoekster

5.1

Verzoekster stelt dat zij een eigen standplaats wil huren op het woonwagencentrum. Zij wordt als woonwagenbewoner gediscrimineerd ten opzichte van andere starters op de woningmarkt die in aanmerking willen komen voor een reguliere sociale huurwoning in de gemeente. Op het woonwagencentrum zijn inmiddels drie standplaatsen vrijgekomen. Door het beleid dat verweerder voert om het aantal woonwagenstandplaatsen af te bouwen, kan verzoekster geen vrijgekomen plaats huren. Verzoekster heeft haar verzoek om een standplaats te huren vanaf december 2012 regelmatig herhaald.

Standpunt verweerder

5.2

Verweerder betwist dat er van zijn kant sprake is van afbouw van het aantal woonwagenstandplaatsen. Om te komen tot een andere verdeling van de achttien permanente standplaatsen is besloten om drie vrijgekomen standplaatsen niet opnieuw te verhuren.

Beoordeling College

5.3

Ten aanzien van de vraag of verzoekster feiten heeft aangevoerd die kunnen doen vermoeden dat verweerder jegens haar onderscheid heeft gemaakt op grond van ras, overweegt het College als volgt. Bij de toepassing van artikel 7a AWGB op een geval als het onderhavige is het uitgangspunt dat in een zo gelijkwaardig mogelijk aanbod van woonruimte wordt voorzien voor woonwagenbewoners en voor personen die wachten op een sociale huurwoning. Daarbij zijn de volgende feiten van belang. Op basis van natuurlijk verloop zijn op het woonwagencentrum aan de Pater Jornaweg sedert 2011/2012 drie standplaatsen beschikbaar gekomen.

Deze standplaatsen zijn door de woningcorporatie geblokkeerd. Verzoekster heeft onbetwist gesteld dat zij vanaf december 2012 herhaaldelijk heeft verzocht een van de beschikbaar gekomen standplaatsen te kunnen huren, zonder dat dit tot succes heeft geleid. Dit terwijl de wachttijd voor reguliere woningzoekenden die wachten op een sociale huurwoning thans gemiddeld twee jaar bedraagt, zoals verweerder ter zitting heeft verklaard. Het beleid om de drie vrijgekomen standplaatsen niet opnieuw te verhuren, is gebaseerd op de wens om het aantal standplaatsen terug te brengen tot in totaal achttien en om te komen tot een andere verdeling daarvan, als omschreven in 3.5. Sinds 2011 is het aantal beschikbare standplaatsen feitelijk teruggebracht van eenentwintig tot achttien. Het is echter niet gebleken dat sedert de wijziging in 1987 van het bestemmingsplan van 1978 enig onderzoek is gedaan naar de behoefte aan standplaatsen voor woonwagenbewoners. Verweerder heeft daardoor geen inzicht in de behoefte aan woonwagenstandplaatsen en gaat nog altijd uit van achttien standplaatsen. Ter zitting is gebleken dat verweerder wel sedert geruime tijd onderzoek heeft gedaan naar de behoefte aan reguliere sociale woningen. Het College is van oordeel dat deze feiten, in onderlinge samenhang beschouwd, kunnen doen vermoeden dat er thans geen sprake is van een zo gelijkwaardig mogelijk aanbod van woonruimte als hierboven bedoeld. Verzoekster ondervindt hiervan nadeel. Het College oordeelt dat

vermoed kan worden dat verweerder bij de weigering verzoekster een standplaats toe te wijzen jegens haar onderscheid op grond van ras heeft gemaakt. Aan dit oordeel doet niet af dat de gemeente thans bezig is een nieuw standplaatsenbeleid te ontwikkelen, zoals verweerder ter zitting heeft aangevoerd.

6 Bewijs dat niet in strijd met de AWGB is gehandeld?

6.1

Verweerder voert aan dat het enkele feit dat het voor groepen met bijzondere woonwensen, zoals het wonen in een woonwagen, mogelijk langer duurt om in passende woonruimte te voorzien dan voor anderen met minder bijzondere woonwensen, niet leidt tot onderscheid op grond van ras. Dit verweer kan niet dienen als weerlegging van het vermoeden. Dat is immers mede gebaseerd op het feit dat de wachttijd van verzoekster langer is dan de gemiddelde wachttijd van personen die sociale huurwoningen zoeken.

6.2

Nu verweerder ook overigens niets aanvoert dat het vermoeden kan weerleggen, oordeelt het College dat vaststaat dat verweerder jegens verzoekster onderscheid heeft gemaakt op grond van ras. Dit onderscheid tussen woonwagenbewoners en bewoners van reguliere woningen moet gelet op hetgeen onder 4.3 is overwogen worden gekwalificeerd als direct onderscheid.

6.3

Het maken van direct onderscheid is verboden tenzij voor het onderscheid een wettelijke uitzondering bestaat. Gesteld noch gebleken is dat hiervan sprake is. Verweerder maakt daarom jegens verzoekster verboden onderscheid op grond van ras door haar geen toestemming te geven om op het woonwagencentrum aan de

Pater Jornaweg een standplaats te huren.

7 Oordeel

Het College voor de Rechten van de Mens spreekt als zijn oordeel uit dat het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Waddinxveen jegens [. . .] verboden onderscheid maakt op grond van ras door haar geen toestemming te geven om op het woonwagencentrum aan de

Pater Jornaweg een standplaats te huren. Aldus gegeven te Utrecht op dinsdag 8 maart 2016 door mr. Ch.M. van der Bas, voorzitter, mr. E.J.M. Hofhuis en mr. D.C. Houtzager, leden van het College voor de Rechten van de Mens, in tegenwoordigheid van mr. M.A. de Groot, secretaris.

namens deze,

mr. D.C. Houtzager

collegelid

mr. M.A. de Groot